

İslam Düşüncesinde İtikadi, Siyasi ve Fıkhi Yorumlar - 3

1. Sözlükte “bir şeyi bilmek, iyi ve tam anlamak, derinlemesine kavramak” anlamına gelen fıkıh kelimesi İslam’ın ilk dönemlerinde aynı anlamlarda kullanılmıştır. Ancak Kur’an ve hadisin İslam toplumunun iki temel bilgi kaynağı olması sebebiyle kelime, genelde Kur’an ve hadis merkezli dini bilgiyi ve anlayışı ifade etmektedir. İslam toplumunda dini bilginin gelişip alt ilim dallarının oluşmasına paralel olarak fıkıh, hicri II. yüzyılın sonlarından itibaren İslam’ın uygulanmasına dair çözüm üretme anlamında sistemli bir ilim haline gelmeye başlamıştır. Sonuç olarak fıkıh, İslam’ın bireysel ve toplumsal hayata dair amelî hükümlerini bilmeyi ve bu konuyu inceleyen ilim dalını ifade eden bir terim olmuştur.

Bu parçadan fıkıh kavramıyla ilgili aşağıdaki sonuçların hangisine varılamaz?

- A) İslam düşüncesinde ortaya çıkan ilk ilim dalıdır.
- B) Kur’an ve sünnete bağlı dini bir anlayışı ifade eder.
- C) İslam’ın amelî yönüyle ilgili bir ilim dalının adı olmuştur.
- D) İslam’ın uygulama alanına dair geliştirilen çözümleri kapsar.
- E) İlim dalı olarak Hz. Peygamberden çok sonraları sistemleşmiştir.

2. İslam toplumunda ortaya çıkan problemlere fıkıh ilmi çözüm üretirken;

- I. kıyasa başvurmak,
- II. icmayı dikkate almak,
- III. Roma hukukunu incelemek

gibi yollarından hangilerine başvurmuştur?

- A) Yalnız II.   B) Yalnız III.   C) I ve II.
- D) I ve III.   E) I, II ve III.

3. Dini ve siyasi liderliğin en üst makamına imamet denir. Hz. Peygamberin vefatından sonra bu makamın Hz. Ali’nin hakkı olduğunu ileri süren siyasi-itikadi ekol bu konuyu dinin temel ilkesi olarak görmüştür.

Bu parçada sözü edilen siyasi-itikadi ekol aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hanefilik   B) Eşarilik   C) Malikilik
- D) Şia   E) Maturidilik

4. Asıl adı Muhammed bin İdris’tir. Dönemin birçok ilim merkezlerini gezen ve buralardaki gelenekler hakkında bilgi sahibi olmuştur. Bazı fetvalarını, bulunduğu çevrenin şartları doğrultusunda zaman zaman gözden geçirmiştir. Bundan dolayı da onun Bağdat’ta bulunduğu dönemde yaptığı içtihatlar için “eski görüşü”, Mısır’daki içtihatları için de “yeni görüşü” tabirleri kullanılmıştır.

Kendi adıyla bir fikhî-amelî mezhep bulunan bu âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ebu Hanife
- B) İmam Şafii
- C) İmam Malik
- D) Cafer-i Sadık
- E) Ahmed bin Hanbel

5. Aşağıdakilerden hangisi Caferilikle ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Günümüzde İran, Azerbaycan, Irak ve Suriye’de yaşayan Müslümanlar arasında yaygındır.
- B) Namazda Kunut okumak ve ayaktayken elleri aşağıya salıvermeyi sünnet kabul ederler.
- C) Her Müslümanın, dinî konularda içtihat edebilecek bir düzeye ulaşmasını zorunlu görürler.
- D) Cafer-i Sadık’ın inanç, ibadet ve muamelat konusundaki görüşlerini esas alan bir oluşumdur.
- E) Kur’an-ı Kerim ve sünnetin yanı sıra masum kabul edilen on iki imamın sözlerini de delil kabul ederler.

6. İslam düşüncesinde;

- I. meleklerin var olduğu,
- II. namazın kılınma şekli,
- III. orucun başlangıç ve bitiş vakti

konularından hangilerinde görüş ayrılığı olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II.   B) Yalnız III.   C) I ve II.
- D) II ve III.   E) I, II ve III.

İslam Düşüncesinde İtikadi, Siyasi ve Fıkhi Yorumlar - 3

7. Kur'an, insanları düşünüp araştırmaya teşvik etmiştir. Hz. Peygamber de kesin hüküm bildiren ayetler dışındaki konularda farklı düşünce ve yorumlara açık olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucu olamaz?

- A) Bağnazlığın artması
- B) Hoşgörünün yaygınlaşması
- C) Bilimsel çalışmaların gelişmesi
- D) Düşünce zenginliğinin oluşması
- E) Din anlayışında farklılıkların doğması

8. İslam düşünce tarihinde ortaya çıkan farklı dini yorumlar genel olarak değerlendirildiğinde bu yorumlarla ilgili,

- I. Evrensel ilkeler haline gelmişlerdir.
- II. Sorunlara çözüm arayışının sonucudur.
- III. Farklı yorumlar dinin kendisini de etkilemiştir.

yargılarından hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve III.
- D) II ve III.
- E) I, II ve III.

9. İslam düşüncesindeki yorum farklılıklarıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Dinin yalnızca uygulamayla ilgili konularını kapsamaktadır.
- B) Vahye uyumlu her farklı yorum düşünsel bir zenginliktir.
- C) Tutarlı bir düşünce sistemine sahip olan fikrî ekollerdir.
- D) Siyasî-itikadî ve amelî-fikhî gibi çeşitleri vardır.
- E) İnsan ürünü olup değişim ve gelişime açıktır.

10 ve 11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İslam'ın ilk yıllarında Müslümanlar, dinî konularla ilgili sorunlarını Hz. Peygambere danışıyorlardı. Hz. Peygamberin vefatından sonra İslamiyet, Arap Yarımadası dışındaki bölgelere yayıldı. Böylece Müslümanlar farklı inanç, kültür, örf ve âdetlere mensup insanlarla karşılaştılar. Bu durum, yeni sorunların ortaya çıkmasına neden oldu. Evrensel bir dinin mensubu olmak bu sorunların üstesinden gelmeyi zorunlu kılıyordu. Bu aşamada Müslüman bilginler birtakım farklılıklarla beraber, İslam'ın temel kaynakları Kur'an ve sünneti yorumlayarak oradan ilkeler çıkarıp bu ilkeler çerçevesinde karşılaştıkları sorunları çözmeye çalışmışlardır.

10. Bu parçada vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı kültürlerin Müslümanların dinî anlayışlarına etki ettiği
- B) Hz. Peygamberin rehberlik görevini hakkıyla yerine getirdiği
- C) İslamiyet'in farklı coğrafyalara ulaşmasının birtakım sorunlara yol açtığı
- D) Müslüman âlimlerin yeni durumlara İslami anlayışa uygun çözüm ürettiği
- E) Hz. Peygamberin ortaya koyduğu çözümlere Müslümanların itiraz etmediği

11. Bu parçada İslam düşüncesinde yorum farklılıklarına etki eden,

- I. Coğrafi,
- II. Kültürel,
- III. İnsanın yapısı

gibi sebeplerden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II.
- D) II ve III.
- E) I, II ve III.

